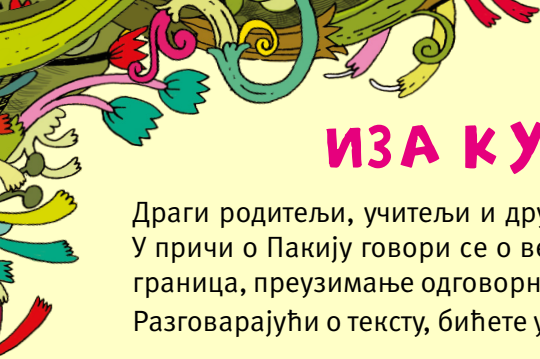

ИЗА КУЛИСА ПРИЧЕ О ПАКИЈУ

Драги родитељи, учитељи и други одрасли заинтересовани за рад с децом и стварање бољег света! У причи о Пакију говори се о великим животним питањима, као што су конфликти, прелажење туђих граница, преузимање одговорности за последице својих поступака, и све то на деци пријемчив начин. Разговарајући о тексту, бићете у могућности да отворите бројна и важна питања у вези с овим темама.

Читање код куће, пред спавање

Након што сте прочитали причу, поставите деци нека од следећих питања:

Шта ти се допало у причи? Како се понашао Паки? Шта се десило када је прекршио мамино правило? Зашто је он то урадио? Шта је све могло да се деси због тог несташлука? Да ли је он то намерно урадио? Шта би било оправдање за његово понашање? Да има шансу, шта би требало да уради следећи пут? Зашто су му мама и тата бранили да се приближава људима? Да ли су били у праву? Шта си научио/научила из приче? Коју поруку она носи?

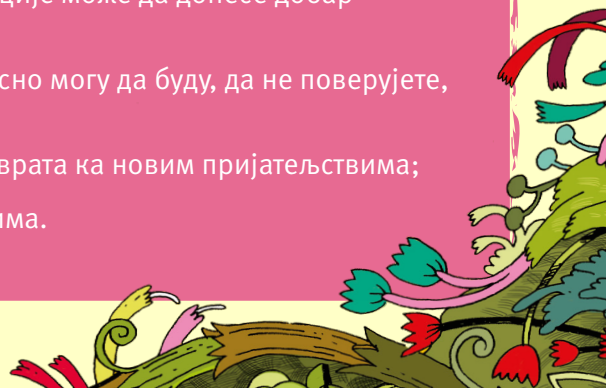
Можете очекивати различите одговоре на ова питања, поготово ако су деца млађа, или нису навикла да размишљају о поуци приче. Похвалите сваки допринос, чак и ако вам није баш јасно какве везе има розе ајкула с Пакијем. Користите појмове као што је поука (или вредност) приче, тако да деца увиде везу између написаног текста и сличних ситуација из стварног живота. Помозите им тако што ћете додати и своја запажања, али тек након што су они рекли своја. Тако ћете их научити да препознају и формирају своје мишљење, охрабрити их да га искажу и да на прави начин поделе с вама свој поглед на свет. Такође, учите их да покушају да сагледају понашање јунака из различитих перспектива.

Осим што ћете отворити ове теме, оваквим приступом развијаћете код деце навику да и убудуће у причама траже одређену поуку или вредност. С временом ће научити како да се критички односе према одређеном тексту, те да, самим тим, направе отклон према празном и комерцијалном садржају, којем су данас најчешће изложена.

Можете да подстакнете децу да смишљају наставке ове приче, да покренете разговор о одговорности, о финим нијансама између дечијих несташлука и опасног безобразлука (можда ћете пожелети да испричате и неки свој несташлук из детињства).

Шта све деца могу да науче из ове приче:

- да сви њени јунаци имају осећања и разлоге зашто се понашају на одређен начин;
- да би, када су усамљени или када им је досадно, требало да изаберу неку доступну забаву – на пример, да читају сликовнице, слажу коцке, цртају, маштају и слично (подстакните децу да дају своје примере), уместо да смишљају несташлуке који могу да буду опасни;
- да су у стварном животу деца углавном добра, али умеју да направе понеки несташлук због којег могу да испадну неваљала и да себе и друге доведу у опасност;
- да се, када направе велику грешку и у првом тренутку изгледа као да је крај света, често испостави да није све тако црно – понекад разрешење ситуације може да донесе добар преокрет;
- да понекад, после сукоба или великих несрећа, ствари чудесно могу да буду, да не поверујете, чак и боље него пре;
- да је праштање добро за емоционално здравље и да отвара врата ка новим пријатељствима;
- и многе друге ствари, до којих ћете доћи разговарајући с њима.

Сви ми понекад пређемо границу, баш као и Паки, зато што је она углавном невидљива

Било би веома корисно да укажете деци на то да је прелажење туђих граница нешто што свакодневно чинимо док растемо, али и касније, када сазревамо и постајемо друштвено уклопљене јединке.

Помоћи ћете детету да ово увиди тако што ћете му дати примере из живота – рецимо, старији брат не да своју нову играчку млађој сестри, она почиње да плаче, и он на крају, под притиском и нерадо, уступи спорну играчку; то је пример прелажења његових граница. Кад мама по стоти пут каже да не може да купи неку играчку, а дете инсистира, запитујући опет и опет – то је пример прелажења маминих граница. Можете навести и ситуације у којима деца могу да се осете увређено када кажу да, а желела су да кажу не – свака ситуација која води у конфликт најчешће је пуна пређених граница.

Питање постављања граница може да буде неисцрпна тема, која ће вас довести до важних разговора с дететом о томе колико је битно да се извинимо и кад не урадимо нешто намерно, колико је значајно да преузмемо свој део одговорности у сваком конфликту, и како је, ако до конфликта дође, свима много лакше да опросте, науче вредне лекције, и на тај начин га превазиђу.

Приручник за радионицу (рад у групи)

Ову причу можете да искористите за рад с децом када будете хтели да разговарате о некој од наведених тема. Ја сам ову причу употребила на радионици пред одлазак на летњи распуст, јер сам желела да деца запамте колико је важна мрежа познанстава коју су у школи стекла. Такође, желела сам да после одслушане приче направе неки подсетник на тај дан и радионицу кроз коју су прошли.

Материјал који вам је потребан: видео-бим на којем ћете приказивати слике из књиге, клупче вунице, лепак, маказе, пластични чепови од флаше (за свако дете бар по један, али идеално три), мали кругови исечени од папира, за очи (или готове пластичне окице које се померају), папир исечен на танке ресе (за ноге паукова), или чупаве жице у боји.

1) Увод у радионицу (5 минута)

Станете с децом у круг. Држите клупче вунице и игру започињете тако што га предате изабраном детету из круга; захвалите му на пријатељству и кажете шта ћете памтити у вези с њим („Лазаре, хвала ти што си био добар друг, памтићу увек твоју презентацију о ћирилицы“).

Лазар узима клупче, држи свој крај и предаје клупче детету с којим жели да остане у контакту током лета, или којем жели да каже нешто лепо („Видо, хвала ти што си била део групе, памтићу те по томе што си била најмлађа међу нама, а ипак си успешно све завршавала као да си велика попут нас“). Онда Вида прилази следећем детету, и тако до краја игре.

Као резултат ове активности добићете једну лепу мрежу у кругу. Питањем ко још прави мрежу у природи можете лако да изведете прелаз на причу. Можете маказама да исечете комадиће вунице и сваком детету вежете око руке као наруквицу пријатељства и подсетник на све лепо што су рекли о другима и што су чули о себи.

2) Читање приче (10 минута)

Ако немате за свако дете књигу, док читате, можете да приказујете слике из књиге преко видеобима.

3) Разговор о причи (10 минута)

За разговор можете користити питања која смо већ предложили и додати нека своја.

4) Извођење активности (15 минута)

Када сте исцрпili разговор о причи, предложите деци да од понуђеног материјала направе Пакија и његову породицу.

5) Крај активности (5 минута)

За крај свако дете може да покаже свог Пакија и да каже на шта ће га он подсећати кад год га види.

Напомена: Време је дато оквирно, извођење активности зависи од броја и узраста деце.

Додатна идеја за прављење Пакија и његове породице

- Исеците од картона кругове за тело и очи паука.
- Од вунице исеците краће нити и направите осам ногу, а потом исеците и једну дужу нит, која ће представљати лијану.
- Картонске делове спојте и обојте (доцртајте очи, трепавице, уста, нос...), а затим на ту основу залепите ноге паука.
- Причврстите за тело лијану направљену од вунице, тако да деца могу да вежу паука за стону лампу, прозор или на неко друго место по свом избору.
- На полеђину тела паука можете да залепите и магнет уколико га имате.

